

Åtgärdsplan 2026

Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete anger att alla kommuner ska ta fram en lägesbild över brottsligheten i kommunen. I lagen anges även att en åtgärdsplan ska tas fram för att förebygga brott.

Med lägesbilden som underlag, och utifrån genomförd orsaksanalys, arbetas åtgärder för att förebygga brott fram. Åtgärdsplanen är strukturerad utifrån de fem prioriterade samverkansområdena i den centrala samverkanöverenskommelsen mellan staden och Polisregion Stockholm. Det finns en flik per prioriterat samverkansområde. Har stadsdelsförvaltningen och lokalpolisområdet enats om ytterligare samverkansområden så anges de även här. Infoga i så fall en ny flik, en mall på en sådan flik finns under punkt 6. Längst till höger bland flikarna finns en analysflik som anger antalet problemområden, identifierade orsaker och åtgärder under respektive prioriterat område.

I åtgärdsplanen beskrivs det operativa arbetet som ska genomföras inom respektive prioriterat samverkansområde. För att lyckas med att ta fram åtgärder som påverkar de identifierade utmaningarna, krävs att en väl genomförd analys av möjliga orsaker till problemet och konkreta mål finns. Utgå från er lägesbild och orsaksanalys för att formulera åtgärder.

Åtgärdsplanen förtydligar om det är en punktinsats eller en del av ordinarie arbete. Insatserna specificeras med en kortfattad beskrivning av vad som ska göras, hur det ska utföras, vilka som är ansvariga och tidsplan. Åtgärder som anges kan både vara sådana som genomförs i samverkan med polisen och på egen hand i den egna organisationen. Sortera i möjligaste mån i vilken ordning olika åtgärder ska genomföras. Börja med det som ger omedelbar effekt och bygg på med åtgärder som tar längre tid. Koppla operativa mål till respektive åtgärd. Arbeta med SMART:a mål (Specifika, Mätbara, Accepterade, Realistiska, Tidsatta). Kolumnen gällande uppföljning fylls inte i vid upprättandet av åtgärdsplan men anges redan nu för att underlätta vid uppföljningen i slutet av året.

I arbetet med lägesbild och åtgärdsplaner ska *Strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet* samt arbetet mot våldsbejakande extremism integreras.

Åtgärdsplanen ska beslutas av den lokala styrgruppen och skickas till stadsövergripande beredningsgrupp. För stadens del ska åtgärdsplaner även beslutas av stadsdelsnämnderna och lämnas in i samband med tertiärrapport 1.

Ta gärna stöd av BRÅ:s material:

[Välj åtgärder som påverkar orsakerna - Brottsförebyggande rådet \(bra.se\)](https://www.bra.se/erfarenhetsbank)

[bra.se/erfarenhetsbank](https://www.bra.se/erfarenhetsbank)

Bilaga 2

Unga i riskzon för destruktivt Orsak beteende	Åtgärd	Operativa mål	När	Vem	Uppföljning	
Ange identifierat problemområde eller utmaning här	Beskriv orsaken till problemet, kan vara flera, gör då flera separata åtgärder.	Koppla åtgärd mot respektive orsak. Beskriv tydligt vad som ska göras och hur det ska utföras.	Koppla operativa mål till varje åtgärd.	Ange tid för när åtgärden ska vara genomförd (alt)	Ange vem som ansvarar för åtgärden.	Beskriv vad som har genomförts. Hur har parterna uppfyllt sina åtaganden.
Barn och unga är i riskzonen för att rekryteras och insocialiseras till den kriminella miljön.	Barn och unga är särskilt sårbara för att utveckla normbrytande beteende. Bristande skyddsfaktorer ökar risken för insocialisering i kriminalitet.	Utveckla gemensam riskbedömning och terminologi/arbetspråk inom ramen för BOB arbetsgrupp. Ta fram ett gemensamt arbetssätt mellan socialtjänst, skola/fritid och polis, inklusive en anpassad risktrappa där insatser inom SSPF initieras i ett tidigare skede.	Barn och unga i riskzon identifieras i ett tidigt skede och erbjuds samordnade insatser.	Hösten 2026	Avdelningschef loF och polisen	
	Det har de senaste åren blivit allt vanligare med rekrytering genom sociala medier och digitala kanaler där ungdomar vistas (TikTok, Snapchat, Telegram, etc).	Öka inflödet till SSPF Säkerställa att relevanta verksamheter (mottagning, utredning, fritidsverksamhet och polis) systematiskt identifierar och aktualiserar barn och unga i behov av samordnade insatser.		2026	Enhetschef Prevention och trygghet samt preventionssamordnare, berörda rektorer samt polisen	
	Otillräcklig vuxennärvaro i såväl fysiska som digitala riskmiljöer.	Implementera operativ lägesbild Införa en strukturerad och kontinuerligt uppdaterad operativ lägesbild för informationsdelning mellan berörda aktörer i syfte att möjliggöra samordnade insatser och effektiv resursallokering.		2026	Polisen, Enhetschef Prevention och trygghet, trygg-och säkerhetssamordnare, preventionssamordnare	
		Kompetenshöjning inom digital narkotikahandel Genomföra riktade utbildningsinsatser för berörd personal avseende narkotikaförsäljning via digitala plattformar och dess koppling till rekrytering av unga.		Hösten 2026	Polisen, Enhetschef Prevention och trygghet samt preventionssamordnare	
		Utöka SSPF-strukturen i skolmiljö Säkerställa att SSPF-områdesmöten genomförs vid samtliga kommunala grundskolor inom stadsdelsområdet.		Hösten 2026	Enhetschef Prevention och trygghet samt preventionssamordnare, berörda rektorer samt polis	
		Inkludera fristående skolor i samverkan Utreda och etablera former för att inkludera fristående skolor i SSPF-strukturen i syfte att stärka det förebyggande arbetet.		Hösten 2026	Enhetschef Prevention och trygghet	
Förekomsten av högerextrema uttryck och attityder (våldsbejakande extremism) har ökat bland barn i mellanstadieåldern inom stadsdelsområdet.	Ökad spridning av högerextrem propaganda i det offentliga rummet (affischering, klistermärken m.m.).	Ta fram lokal lägesbild avseende våldsbejakande extremism Kartlägga omfattning, uttrycksformer och riskmiljöer för VBE i stadsdelsområdet som framtida underlag för prioritering av insatser.	Skapa en bild av omfattning och förekomst av VBE i Skarpnäcks stadsdelsområde	2026	Trygg- och säkerhetssamordnare och Preventionssamordnare	
	Bristande kunskap hos professionella att identifiera tidiga tecken på radikalisering och aktuella arenor.	Genomföra kompetenshöjande insatser Höja kunskapen hos berörda professionella kring tidiga tecken på radikalisering samt lämpliga bemötande- och insatsmetoder.	Professionella får ökad förståelse för problematiken och kan bemöta och förebygga radikalisering hos barn och unga	Våren 2026	Trygg- och säkerhetssamordnare	
	Förekomst av högerextrema budskap där barn och unga vistas.	Genomföra kunskapshöjande insatser riktade till vårdnadshavare och civilsamhälle Ta fram och erbjuda riktade informationsinsatser om barns och ungas exponering i digitala miljöer och hur riskbeteenden kan förebyggas.	Kunskap om digitala riskmiljöer har stärkts hos vårdnadshavare och lokala aktörer.	Hösten 2026	Enhetschef Prevention och trygghet, preventionssamordnare samt polisen	

Bilaga 2

Otrygga och brottsutsatta platser	Orsak	Åtgärd	Operativa mål	När	Vem	Uppföljning
Ange identifierat problemområde eller utmaning här	Beskriv orsaken till problemet, kan vara flera, gör då flera separata åtgärder.	Koppla åtgärd mot respektive orsak. Beskriv tydligt vad som ska göras och hur det ska utföras.	Koppla operativa mål till varje åtgärd.	Ange tid för när åtgärden ska vara genomförd (alt linjearbete).	Ange vem som ansvarar för åtgärden.	Beskriv vad som har genomförts. Hur har parterna uppfyllt sina åtaganden.
Flickor, i högre grad än pojkar, känner sig mycket eller ganska otrygga när de går ut ensamma sent på kvällen i sitt bostadsområde. De undviker oftare att gå ut på kvällen. Skarpnäcks stadsdelsområde ligger över genomsnittet i övriga stadsdelar inom staden.	Oro för att utsättas för brott.	Genomföra trygghetsvandring i Skarpnäck stadsdelsområde med fokus på flickor/unga kvinnors delaktighet. Trygghetsvandringens utformning planeras tillsammans med berörda aktörer avseende lämplig tid på året/dygnet, platser som skall omfattas av planerad rutt, statistik, tidigare genomförda åtgärder och dess utfall, insatser för att nå målgruppen, personal resurssättning m.m. I trygghetsvandringen dokumenteras platser och utrymmen som för många, särskilt flickor, upplevs som otrygga. Samt kartläggning av platser där man riskerar utsättas för brott. Möjligheter och lämpliga åtgärder bedöms och delgeras till aktör med rådgighet. Ett arbete initieras våren 2026 genom en arbetsgrupp för att se över utmaningar och möjligheter att utveckla trygghetsvandringar.	Genomföra minst en trygghetsvandring per år i Skarpnäck stadsdelsområde särskilt riktad mot gruppen flickor/unga kvinnor.	Höst 2026 (efter temat diskuteras på Ungdomspanelen, men förslagsvis senast oktober)	Stadsdelsförvaltningen ansvarar för samordning. Representanter bidrar/deltar från förvaltningens berörda verksamheter, polisen, trafikkontoret, fastighetsägare.	
Staden ska verka för en klotterfri miljö, med särskilt fokus på klotter kopplat till våldsbejakande extremism.	Stadsdelen har sett en ökning av klotter kopplat till VBE. Tecken på närvaron av aktivklubbar har ökat i området.	Stadsdelens aktörer/verksamheter använder <i>Tyck till</i> i hög grad för att anmäla klotter.	Respektive aktör genomför ett internt arbete för att säkerställa sina rutiner.	Linjearbete, med enstaka informationsinsatser under 2026.	Stadsdelsförvaltningen ansvarar för samordning.	
		Det finns en fungerande rutin för <i>Tyck till</i> hos stadens samtliga aktörer oavsett rådgighet.	Arbetsgruppen samordnar rutiner för inkomna anmälningar om klotter i <i>Tyck till</i> för att säkerställa att anmälan når aktör med rätt rådgighet.		TK ansvarar för klottersanering på gatu- och parkmark.	
		Fler medborgare och privata aktörer använder <i>Tyck till</i> för rapportering av klotter genom riktade informationsinsatser.	Stadens aktörer genomför informationsinsatser om <i>Tyck till</i> till medborgarna.		Arbetsgruppen (representanter från SDF, TK och polisen) ansvarar för att ta fram en rutin för ärenden som berör externa parter.	
		Översyn av nuvarande arbete mellan staden och polisen för att utveckla former för hur information om klotter kan delas mellan stad och polis samt hur staden kan rikta extra saneringsresurser utifrån polisens information. Särskilt med fokus på hantering	Genomförd översyn och dialog mellan stad och polis samt framtagna förslag till förbättringsåtgärder.		Respektive aktör ansvarar för att se över sina interna rutiner för att anmäla klotter via	

av VBE klotter.

Tyck till samt
genomföra insatser för
att sprida information till
medborgarna.

Bilaga 2

Systemhotade brottslighet	Orsak	Åtgärd	Operativa mål	När	Vem	Uppföljning
Ange identifierat problemområde eller utmaning här	Beskriv orsaken till problemet, kan vara flera, gör då flera separata åtgärder.	Koppla åtgärd mot respektive orsak. Beskriv tydligt vad som ska göras och hur det ska utföras.	Koppla operativa mål till varje åtgärd.	Ange tid för när åtgärden ska vara genomförd (alt linjearbete).	Ange vem som ansvarar för åtgärden.	Beskriv vad som har genomförts. Hur har parterna uppfyllt sina åtaganden.
Välfärdsbrottslighet och oegentligheter	Bristar i upphandlingar, avtalsuppföljning och kontroller	Utökad funktion för inköp och upphandling på stadsdelsförvaltning för ökad samordning och enklare kontakter med samverkansaktörer.	Att förstärka kompetens, proaktivitet och samordning och således säkerställa ett ändamålsenligt användande av skattemedel.	2026	Stadsdelsförvaltningens enhet för ekonomi och internservice	
Välfärdsbrottslighet och oegentligheter	Oseriösa föreningar söker föreningsbidrag från stadsdelsförvaltningen	Internkontroll och granskning av aktörer utifrån förvaltningens reviderade riktlinjer samt stärkt samverkan med polis och andra aktörer vid misstanke om oegentligheter.	Endast seriösa aktörer som lever upp till demokrativillkoren ska beviljas.	2026	Stadsdelsförvaltningens enhet för kvalitets- och nämndprocesser samt polis	
Välfärdsbrottslighet och oegentligheter	Otillräcklig kunskap inom stadsdelsförvaltningens verksamheterna om hur välfärdsbrottslighet kan ta sig uttryck samt vilka sårbarheter som kan utnyttjas.	Genomföra riktade kunskapshöjande insatser i samverkan med polis, där stadsdelsförvaltningens verksamheter får information om välfärdsbrottslighet, hur brottsligheten kan ta sig uttryck inom olika verksamhetsområden, vilka varningssignaler personal bör uppmärksamma samt vilka sårbarheter som vanligtvis utnyttjas.	Ökad kunskap och medvetenhet i verksamheterna för att tidigare kunna upptäcka, förebygga och hantera välfärdsbrottslighet och oegentligheter.	2026	Polisen	

Bilaga 2

Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer	Orsak	Åtgärd	Operativa mål	När	Vem	Uppföljning
Ange identifierat problemområde eller utmaning här	Beskriv orsaken till problemet, kan vara flera, gör då flera separata åtgärder.	Koppla åtgärd mot respektive orsak. Beskriv tydligt vad som ska göras och hur det ska utföras.	Koppla operativa mål till varje åtgärd.	Ange tid för när åtgärden ska vara genomförd (alt linjearbete).	Ange vem som ansvarar för åtgärden.	Beskriv vad som har genomförts. Hur har parterna uppfyllt sina åtaganden.
-	-	-	-	-	-	

Bilaga 2

Kriminella miljöer och livsstilar	Orsak	Åtgärd	Operativa mål	När	Vem	Uppföljning
Ange identifierat problemområde eller utmaning här	Beskriv orsaken till problemet, kan vara flera, gör då flera separata åtgärder.	Koppla åtgärd mot respektive orsak. Beskriv tydligt vad som ska göras och hur det ska utföras.	Koppla operativa mål till varje åtgärd.	Ange tid för när åtgärden ska vara genomförd	Ange vem som ansvarar för åtgärden.	Beskriv vad som har genomförts. Hur har parterna uppfyllt sina åtaganden.
Barn och ungdomar som på olika sätt är involverade i eller påverkas av kriminella miljöer.	Utveckling av kriminell identitet, behov av att avbryta pågående utveckling.	SIG motverkar och avbryter fortsatt utveckling av kriminellt beteende enligt insatsens upplägg.	Ungdomar som har behov av SIG erbjuds det.	2026	Enhetschef Familjestöd	
Barn och ungdomar som på grund av utanförskap och identitetssökande har ett normbrytande beteende och snabbt utvecklar ett kriminellt beteende och kriminell livsstil.	Otrygga uppväxtförhållanden, brist på stöd och tillhörighet, psykisk ohälsa, bristande fritidssysselsättning, hög skolfrånvaro mm.	Utveckla gemensam riskbedömning och terminologi/arbetspråk inom ramen för BOB arbetsgrupp. Ta fram ett gemensamt arbetssätt mellan socialtjänst, skola/fritid och polis, inklusive en anpassad risktrappa där SIG:s roll tydliggörs.	Barn och ungdomar som har behov av SIG erbjuds det.	Hösten 2026	Avdelningschef loF och polisen	
Socialtjänsten behöver snabbt få kännedom om polisens arbete med identifierade unga i kriminalitet.	Information om insatsen SIG når inte alla unga som behöver få kännedom om det och därmed får de unga inte samma möjlighet att lämna en kriminell livsstil.	Utveckla nuvarande samverkan på ungdomsutsättningen för att möjliggöra att fler ungdomar erbjuds SIG-insats.	Barn och ungdomar som har behov av SIG erbjuds det.	2026	Enhetschef Familjestöd, områdeschef barn och familj samt ungdomssamordnare inom polisen	
Förekomsten av högerextrema uttryck och attityder (våldsbejakande extremism) har ökat bland barn, ungdomar och unga vuxna inom stadsdelsområdet.	Ökad spridning av högerextrem propaganda i det offentliga rummet (affischering, klistermärken m.m.).	Ta fram lokal lägesbild avseende våldsbejakande extremism Kartlägga omfattning, uttrycksformer och riskmiljöer för VBE i stadsdelsområdet som framtida underlag för prioritering av insatser.	Skapa en bild av omfattning och förekomst av VBE i Skarpnäcks stadsdelsområde	2026	Trygg- och säkerhetssamordnare och preventionssamordnare	

Bilaga 2

	Bristande kunskap hos professionella att identifiera tidiga tecken på radikaliserings och aktuella arenor.	Genomföra kompetenshöjande insatser Höja kunskapen hos berörda professionella kring tidiga tecken på radikaliserings samt lämpliga bemötande- och insatsmetoder.	Professionella får ökad förståelse för problematiken och kan bemöta och förebygga radikaliserings hos ungdomar och unga vuxna	Våren 2026	Trygg- och säkerhetssamordnare	
--	--	--	---	------------	--------------------------------	--

Sammanställning över prioriterade områden

Prioriterat område	Antal problem	Antal identifierade orsaker	Antal åtgärder
Unga i riskzon för destruktivt beteende	2	6	9
Otrygga och brottsutsatta platser	2	2	5
Systemhotade brottslighet	3	3	3
Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer	1	1	1
Kriminella miljöer och livsstilar	4	5	5
[Eget prioriterat område]	0	0	0

Sammanställning av åtgärdsplan

